

**Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2020-473
(mr. M.E.J. Bracco Gartner, voorzitter en mr. D.M.A. Gerdes, secretaris)**

Klacht ontvangen op : 29 augustus 2019
Ingediend door : Consument
Tegen : Coöperatieve Rabobank U.A., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de bank
Datum uitspraak : 3 juni 2020
Aard uitspraak : Bindend advies

Samenvatting

Beleggingsfraude. Betalingen aan buitenlandse vennootschappen. De Commissie beoordeelt de klacht volgens vaste rechtspraak. Niet gebleken dat de bank, die optrad als betaaldienstverlener, in strijd met verplichtingen heeft gehandeld.

I. Procesverloop

De Commissie beslist volgens haar reglement en aan de hand van de ingediende stukken, te weten de klacht met bijlagen en aanvullingen, het verweerschrift van de bank en de reactie van Consument van 1 april 2020.

De Commissie stelt vast dat partijen bindend advies aanvaarden en dat een mondelinge behandeling achterwege kan blijven, zodat de zaak aan de hand van de stukken kan worden beslist.

2. Feiten

- 2.1 Consument heeft een betaalrekening bij de bank.
- 2.2 In de periode van november 2017 tot en met juli 2018 heeft Consument van deze rekening in totaal een bedrag van € 60.529,- overgemaakt naar een aantal buitenlandse vennootschappen. Doelstelling van Consument was dat dit bedrag zou worden belegd door het bedrijf Shtern Group.
- 2.3 Consument heeft, toen hij constateerde dat dit bedrag niet werd belegd zoals hij had gewenst, op 20 maart 2019 bij de politie aangifte gedaan van oplichting. Bij brief van 1 april 2019 heeft hij de bank verzocht de betalingen ongedaan te maken.

Op 21 mei 2019 heeft een gesprek met de bank plaatsgevonden, waarna de bank op 24 mei 2019 aan Consument heeft geschreven:

“(…) Op 21-05-2019 hebben wij u (…) gesproken over “boilerroomfraude”. U heeft aangegeven dat u vermoedelijk slachtoffer van deze vorm van oplichting [bent] geworden (…)

(…) Wij adviseren u dan ook om niet meer op toenaderingen van de betrokkene(n) te reageren en geen gelden meer naar de begunstigde over te boeken. (…)

Tijdens het gesprek hebben wij met u het volgende afgesproken:

- Soortgelijke transacties vinden vanaf heden niet meer van uw rekening plaats;
- Komende 6 maanden zullen wij uw rekening blijven monitoren. (…)”

2.4 Consument heeft vervolgens een klacht ingediend. De bank heeft bij brief van 8 juli 2019 geantwoord dat zij de schade niet zou vergoeden en de klacht afgewezen.

3. Vordering, klacht en verweer

3.1 Consument vordert dat de bank wordt veroordeeld de genoemde betalingstransacties ongedaan te maken en het bedrag van € 60.529,- bij te schrijven op zijn rekening. Volgens Consument heeft de bank in strijd met haar verplichtingen gehandeld door de betalingsopdrachten uit te voeren zonder onderzoek te doen naar de begunstigde en de aard van de betalingstransacties. Consument wijst erop dat diverse partijen voor Shtern Group hebben gewaarschuwd, waaronder een website over beleggingsfraude (in mei 2017) en de Maltese toezichthouder MFSA (in maart 2018).

3.2 De bank heeft de stellingen van Consument gemotiveerd weersproken. Voor zover nodig zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

4. Beoordeling

4.1 De Commissie stelt voorop dat op de bank in beginsel een bijzondere zorgplicht rust tot bescherming van haar cliënt tegen lichtvaardigheid en gebrek aan kunde. De zorgplicht omvat een scala aan verplichtingen, waaronder een verplichting om te waarschuwen of de uitvoering van een opdracht te weigeren, een en ander afhankelijk van het geval.

4.2 Voor deze klacht is in de eerste plaats van belang dat de bank jegens Consument alleen als betaaldienstverlener optrad. Consument heeft de betalingstransacties zelf geïnitieerd en geautoriseerd conform de gestelde voorwaarden. In dat geval moet een bank, op grond van artikel 7:533 lid 4 van het Burgerlijk Wetboek, gevolg geven aan een betaalopdracht ten laste van een rekeninghouder. Uitgangspunt daarbij is dat een (als betaaldienstverlener optredende) bank geen verwijt treft als zij betalingstransacties zonder nadere monitoring uitvoert.

Wel moet de bank tot onderzoek overgaan als zij weet heeft van ongebruikelijk betalingsverkeer, hetgeen kan wijzen op ongeautoriseerde beleggingsactiviteiten en het bijbehorend risico op fraude. Bepalend is datgene waarvan de bank zich daadwerkelijk bewust was.

- 4.3 Beoordeeld moet worden of de bank nader onderzoek had moeten verrichten omdat Consument bedragen overmaakte aan buitenlandse vennootschappen. Naar het oordeel van de Commissie is dit niet het geval. Het is niet gebleken dat de bank ten tijde van uitvoering van de betalingstransacties bekend was met de intentie van Consument deze bedragen te laten beleggen. Voor de bank was alleen zichtbaar dat hij bedragen overboekte naar buitenlandse bankrekeningen. Dit gegeven was op zichzelf geen aanleiding voor de bank om de begunstigen van de betalingen te onderzoeken.
- 4.4 Ook moet worden beoordeeld of de bank had behoren te handelen naar aanleiding van het feit dat een website over beleggingsfraude en de Maltese toezichthouder hadden gewaarschuwd voor Shtern Group. Deze vraag is eerder beantwoord in de uitspraak met nummer 2019-531: de rol van een betaaldienstverlener is beperkt tot optimalisering van het betalingsverkeer en in het algemeen rust op een betaaldienstverlener niet de plicht om, in vervolg op een dergelijke waarschuwing, een betaaldienstgebruiker te waarschuwen of overboekingen nader te onderzoeken of zelfs niet uit te voeren. Bovendien vermelden de overgelegde bankafschriften niet Shtern Group als begunstigde van de betaling, maar een reeks van vennootschappen (SecurityPort GmbH Koln, Next Capital Group Ltd, Trustsecure GmbH Koln, Media Coin GmbH Cologne, Equiprom s.r.o., Intellig Marketing s.r.o. en Cajamar). Uit de betalingsopdrachten kon de bank dus niet afleiden dat de betalingen mogelijk bestemd waren voor Shtern Group of een ongeautoriseerde beleggingsonderneming. De bank had daarvan ook niet op de hoogte hoeven zijn omdat zij niet verplicht is de persoon of maatschappij achter een begunstigde met buitenlands rekeningnummer te controleren. Deze onderzoeksplicht heeft de bank alleen voor haar eigen cliënten op grond van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme.
- 4.5 Gezien het voorgaande is niet gebleken dat de bank in strijd met haar verplichtingen jegens Consument heeft gehandeld. De vorderingen van Consument zullen daarom worden afgewezen.

5. Beslissing

De Commissie wijst de vorderingen van Consument af.

In artikel 2 van het reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van bindende beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

U kunt binnen twee weken na verzending van de uitspraak bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de daarvoor geldende termijnen staat in artikel 40 van het reglement.